

УДК 351:862.4

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РЯТУВАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ

*Роман ГОЛОВАТИЙ
Нестор ГОЦІЙ*

ЛДУ БЖД м. Львів

Анотація

Розглянуто концептуальні засади створення та впровадження інформаційних технологій управління ресурсним забезпеченням рятувальних підрозділів об'єднаних територіальних громад (ОТГ). Акцентовано увагу на особливостях функціонування системи цивільного захисту в умовах війни та необхідності цифровізації ресурсного планування для підвищення стійкості місцевих громад.

Ключові слова: інформаційні технології, ресурсне забезпечення, цивільний захист, надзвичайна ситуація.

Annotation.

The abstracts consider the conceptual principles of creating and implementing information technology for managing resource provision of rescue units of united territorial communities (UTCs). The focus is on the peculiarities of the functioning of the civil protection system in war conditions and the need to digitize resource planning to increase the resilience of local communities.

Keywords: information technology, resource provision, civil protection, emergency.

Реформа децентралізації та створення ОТГ сприяли розвитку місцевого самоврядування, але водночас висунули нові вимоги щодо організації цивільного захисту. Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні» [2] та ст. 19 Кодексу цивільного захисту України (Кодекс ЦЗ) [1] визначено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері організації заходів цивільного захисту, захисту населення і територій від природних та техногенних загроз, реагування на надзвичайні ситуації та ліквідації їх наслідків, забезпечення пожежної безпеки, функціонування пожежно-рятувальних підрозділів МПО та добровільної пожежної охорони (ДПО).

До основних повноважень органів місцевого самоврядування базового рівня віднесено забезпечення гасіння пожеж, що передбачає подальший розвиток та підвищення боєздатності вже існуючих та створення нових підрозділів МПО, затверджених Концепцією реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 року № 333-р [4]. Удосконалення потребує також система організації та забезпечення цивільного захисту на відповідних територіях. Відповідно до статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [3] до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад віднесено питання створення відповідно до законодавства комунальної аварійно-рятувальної служби.

Війна суттєво ускладнила діяльність рятувальних підрозділів ОТГ, зокрема через різке збільшення кількості надзвичайних подій, спричинених бойовими діями,

потребу у швидкому поповненні ресурсів (паливо, техніка, захисне спорядження, інструменти), зростання вимог до логістики, мобільності та координації, руйнування інфраструктури, що потребує оперативного реагування та відновлення та необхідність взаємодії з військовими підрозділами та гуманітарними службами.

Потреба використання сучасних інформаційних технологій в сфері ресурсного забезпечення підрозділів ДСНС зростає в умовах повномасштабної війни, коли громади стикаються з постійними ризиками, обстрілами, руйнуванням критичної інфраструктури та необхідністю швидкої координації сил. Ефективність роботи рятувальних підрозділів значною мірою залежить від якості цифрового управління ресурсами. Інформаційні технології дозволяють оперативно відслідковувати наявні запаси, ухвалювати швидкі управлінські рішення та координувати допомогу між громадами, що особливо важливо в умовах обмежених ресурсів та високої динаміки подій.

Інформаційні технології у сфері цивільного захисту включають:

- інтегровану базу даних ресурсів;
- модулі моніторингу та аналітики;
- електронний облік техніки і спорядження;
- геоінформаційну складову для планування і реагування;
- систему управління інцидентами в реальному часі.

Очікувані переваги інформаційних технологій управління ресурсами

- покращення прозорості та контрольованості процесів ресурсного планування;
- скорочення часу реагування на надзвичайні ситуації;
- оптимізація використання бюджетних коштів;
- підвищення стійкості громад під час воєнних дій;
- можливість прогнозування ресурсних потреб та ризиків;
- якісна координація між ОТГ, ДСНС та військовими структурами.

Запровадження сучасних інформаційних технологій управління ресурсним забезпеченням рятувальних підрозділів ОТГ є критично важливим для забезпечення безпеки населення в умовах війни. Системна цифровізація сприяє ефективній організації реагування, оптимізації матеріально-технічних ресурсів та формуванню стійких громад. Досвід країн ЄС в організації та діяльності ДПО також демонструє, що Україна потребує вдосконалення системи забезпечення пожежної безпеки.

Література

1. Кодекс цивільного захисту України: Закон України від 02 жовтня 2012 р. № 5403-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17#Text>
2. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 р. № 280/97-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80#Text>
3. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку створення та функціонування місцевих пожежно-рятувальних підрозділів» № 315 від 7 квітня 2023 р.
4. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 р. № 333-р / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text>